

בש"פ 104/17 - אליעד משה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 104/17

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: אליעד משה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 6.10.2016 במ"ת 16357-08-16 (ע"י כב'
השופט ש' יניב)

בשם העורר: עו"ד רוי גבריאל

בשם המשיבה: עו"ד עמרי כהן

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ש' יניב) מיום 6.10.2016 במ"ת 16357-08-16. הערר מכון הן נגד קביעת בית המשפט בדבר קיומן של ראיות לכאורה לאישומים נגד העורר, והן נגד החלטת בית המשפט על מעצר העורר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

2. ביום 7.8.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו כתב אישום המייחס לעורר ולשישה נאשמים נוספים ביצוע עבירות במסגרת פעילות ארגון של אוהדי קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים המכנה עצמו "לה פמיליה"

(להלן: הארגון), שהעורר נמנה עם מנהיגיו. בחלק הכללי של כתב האישום ניתן הרקע אודות הארגון, על מטרותיו ופעולותיו האלימות והגזעניות, המבוססות על שנאת המגזר הערבי ועל יריבות ואלימות כלפי אוהדי קבוצות כדורגל יריבות. לצד כתב אישום זה הוגשו שני כתבי אישום נוספים נגד מעורבים אחרים בפרשה (סך הכל 20 נאשמים), כאשר ההפרדה בין כתבי האישום נעשתה כפי הנראה מטעמים ראייתיים.

3. העורר הוא נאשם מס' 7 בכתב האישום דנן, והעבירות המיוחסות לו מפורטות באישומים השלישי, הרביעי והחמישי, כאשר בשלושתם מתוארות פעולות אלימות שיזמו והוציאו אל הפועל אנשי הארגון ובכללם העורר נגד אוהדי קבוצות כדורגל יריבות.

במסגרת האישום השלישי, המכונה "פרשת רידינג", מתואר כיצד ביום 24.8.2015 ארבו העורר וחברים נוספים בארגון בחניון "רידינג" בתל אביב לאוהדי קבוצת הפועל תל אביב, כשהם מצוידים באלות בייסבול, צינורות גומי, מקלות ואבנים, במטרה לפגוע בהם. משהבחינו הקושרים בקבוצה גדולה של אוהדי הפועל תל אביב, הם החלו לקלל אותם והשליכו לעברם בקבוקים מזכוכית. לאחר מכן, התנפלו הקושרים על ע.ג. (המתלונן), אשר היה פצוע ברגלו ולא הצליח להימלט מהמקום, ותקפו אותו באכזריות בכל חלקי גופו, בבעיטות ואגרופים, והשליכו עליו בקבוקים מזכוכית. שניים מהחבורה אף תקפו את המתלונן באמצעות צינורות. בנוסף, נטלו הקושרים מרשותו של המתלונן סכום של ₪ 300 שנפל מכיסו. כתוצאה ממעשיהם של הקושרים, והעורר בתוכם, נגרמו למתלונן חבלות בזרוע וברגל ימין, בשוק רגל ימין, ובגב, וכן נגרמה לו המטומה בפניו. במסגרת אירוע זה מיוחסים לעורר עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה ותקיפה בנסיבות מחמירות - עבירות לפי סעיפים 499(א)(1), 329(א)(2) ו- 380 יחד עם 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

האישום הרביעי מתאר אירוע, המכונה "חופים 1", שתחילתו בקשר שקשרו העורר וחברים אחרים מהארגון לפגוע באוהדי קבוצת הכדורגל מכבי חיפה. המדובר באירוע שהתרחש ביום 26.6.2015 בחוף פולג בנתניה, במתחם שבו התקיים משחק "כדורגל חופים" במסגרת "פגרת הליגה". בכניסה למתחם זיהו העורר והאחרים את אוהדי קבוצת מכבי חיפה שמכרו חולצות של הקבוצה. אחד מחברי הקבוצה משך בכוח את שק החולצות מידי מי שהחזיק בו, ולאחר מכן התנפלו העורר והאחרים במתקפה אלימה על אוהדי הקבוצה היריבה, ותקפו אותם באמצעות בעיטות ואגרופים בכל חלקי גופם. ומשהבחינו בכוחות המשטרה שהוזעקו למקום נטלו את שק החולצות ונמלטו מהמקום. בגין האמור יוחסו לעורר עבירות של קשירת קשר לפשע ושווד בנסיבות מחמירות - עבירות לפי סעיפים 499(א)(1) ו- 402(ב) לחוק העונשין.

האישום החמישי, המכונה "חופים 2", עניינו באירוע דומה לקודמו של קשירת קשר לתקוף ולפגוע באוהדי קבוצת הכדורגל מכבי חיפה. כתב האישום מתאר כיצד בעקבות "הצלחת" האירוע מושא האישום הרביעי, תכננו העורר ונוספים לתקוף שוב את אוהדי מכבי חיפה, הפעם באמצעות נשק חם וקר. בהתאם לכך, ביום 3.7.2015 הגיעו העורר והנאשמים 2 ו-5 בכתב האישום, ביחד עם חברי ארגון נוספים, לחוף פולג בנתניה, כשהם מצוידים בבקבוקי זכוכית, רימון הלם, ורימון עשן. כשהבחינו ברכבים השייכים לאוהדי מכבי חיפה, השליכו לעבר אחד הרכבים בקבוקי זכוכית ואבנים וגרמו לו לנזקים, עד שנמלטו הרכבים מן המקום. בשלב זה העורר והאחרים נסעו לכביש הסמוך, ובסברם כי זיהו רכב נוסף של אוהדי מכבי חיפה, השליכו לעברו בקבוקי זכוכית, מקלות ואבנים. לאחר שהבינו כי מדובר בסתם

עוברי אורח, נמלטו מן המקום. במסגרת אישום זה, יוחסו לעורר עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה במזיד - עבירות לפי סעיפים 499(א)(1), 332(3) ו- 413 לחוק העונשין.

4. לצד כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר ואת יתר הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. בתום דיון בבקשה שנערך ביום 8.9.2016, הורה בית המשפט כי ייערך תסקיר מעצר ביחס לכל אחד משבעת הנאשמים וקבע כי עד להחלטה אחרת הם יוותרו במעצר.

5. בדיון שנערך ביום 6.10.2016 נדרש בית המשפט אל שאלת קיומן של ראיות לכאורה נגד הנאשמים, ובהחלטה שניתנה באותו יום נמצא ביחס לעורר כדלהלן.

בנוגע למעורבותו של העורר באישום השלישי (פרשת רידינג) קבע בית המשפט כי בידי התביעה ראיות לכאורה. בית המשפט ציין כי התביעה נסמכת על עדותו של הקטין א.כ., שהיה שותף לעבירה ותיאר בפני המשטרה את מהלכה, ואת המשתתפים באירוע, וביניהם ציין אף את העורר (הודעתו מיום 26.7.2016). בית המשפט הוסיף כי לעדות מפלילה זו מצטרף איכון מכשיר הטלפון של העורר באזור האירוע במועד הרלוונטי, כאשר העורר טען תחילה, בהודעתו במשטרה מיום 26.7.2016, כי כלל לא היה בתל אביב בעת האירוע, ורק בהודעה מאוחרת יותר מיום 2.8.2016, לאחר שעומת עם ממצאי האיכון, הודה כי היה בתל אביב אך טען כי "לא הייתי בשום מכות".

ביחס לאישומים הרביעי והחמישי נסמכת התביעה בעיקר על עד המדינה, שנטל חלק באירועים, הקושר - בהודעותיו, בעימות שנערך בינו לבין העורר ובשיחזור - את העורר לשני האירועים, וכן על איכון מכשיר הטלפון שלו באזור. בית המשפט ציין כי העורר מצדו אישר את היותו באזור, אך טען בחקירתו כי הבחין באירוע מן היציע ולא השתתף בתגרה. בעימות שנערך ביום 2.8.2016 בינו לבין עד המדינה, טען העורר כי "רק הסתכלתי מהצד" ואילו עד המדינה טען כי "הוא היה חלק מהקטטה וכל מה שמסרתי היה ולקח חלק בקטטה". בענין האישום החמישי טען העורר בחקירתו במשטרה כי אמנם היה באזור אך לא ידע על התקיימותו של האירוע מושא האישום ולא נטל בו חלק, והוא נודע לו רק לאחר מכן מהווסטסאפ הקבוצתי. לענין שני אישומים אלה סיכם בית המשפט כי הראיות לכאורה המצויות בידי התביעה "אינן בעלות עוצמה גבוהה".

בית המשפט ציין עוד בהחלטתו כי לחובתו של העורר אין רישום פלילי, למעט רישום ללא הרשעה שהתיישן, וקבע כי "כללו של דבר, בעניינו של משיב 7, מוקד הדברים מצוי בראיות לכאורה המצויות למעורבותו של המשיב 7 באירוע התקיפה ברידינג. אירוע זה התרחש, לכאורה, לאחר שני האירועים נשוא פרטי האישום הרביעי והחמישי. בדרך הטבע התבקש, שהמשיב 7 ירחיק עצמו מחבורה זו. העובדה, שחרף האמור, קיימות ראיות לכאורה למעורבותו באירוע רידינג מלמדת על מסוכנות. אולם, בנסיבות, ראוי ונכון לבחון אם ניתן לענות על המסוכנות, בחלופת מעצר. על כך יוכל ללמד תסקיר מעצר, שהתבקש בעניינו."

6. בתסקיר מיום 9.10.2016 שהוגש בעניינו של העורר מצוין כי העורר מסר שהוא חבר ודמות מוכרת בארגון "לה-פמיליה" מזה מספר שנים. השירות התרשם בין היתר כי קיימים באישיותו של העורר "מאפיינים תוקפניים", וכי

פעילותו בארגון מהווה עבורו "אידיאולוגיה ודרך חיים". שירות המבחן העריך כי "קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות תוקפנית ופורצת גבולות" מצד העורר בהקשר למשחקי כדורגל ומפגשים חברתיים של חברי הארגון. נוכח כל אלה המליץ השירות על מעצר באיזוק אלקטרוני, בפיקוח הוריו ואחיו, בבית הוריו במודיעין.

7. ביום 13.10.2016 החליט בית המשפט - בהסתמך על המלצת שירות המבחן ובהתחשב במידת מעורבותו בעבירות המיוחסות ובהעדר עבר פלילי - על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בביתו במודיעין, כאשר יהיה נתון בכל עת לפיקוח הדוק על-ידי הערבים שהוצעו על ידי שירות המבחן, למעט רעייתו, ובכפוף להפקדת ערבויות. כן הוצא צו האוסר על העורר ליצור קשר מכל סוג שהוא עם מי מהאחרים שהוגשו נגדם כתבי אישום בפרשה, ואף לא עם מי מחברי הארגון או אוהדי ושחקני כדורגל אחרים.

8. לבקשת המדינה עוכב שחרור העורר עד ליום למחרת לצורך הגשת ערר מטעמה. ערר אכן הוגש אך הוא נדחה על ידי בית משפט זה ביום 14.10.2016, אשר לא מצא פגם בקביעתו של בית משפט קמא כי ניתן להפיג את מסוכנות העורר באמצעות מעצר תחת פיקוח אלקטרוני ומגבלות חמורות על קשר עם מעורבים בפרשה (בש"פ 8013/16, השופט א' שהם).

9. הערר שלפני מופנה כאמור הן נגד קביעת בית המשפט בדבר קיומן של ראיות לכאורה לאישומים נגד העורר, והן נגד החלטת בית המשפט על מעצר העורר בתנאי פיקוח אלקטרוני, להבדיל משחרורו לחלופת מעצר.

באשר לאישום השלישי טוען העורר כי אין בעדות של א.כ. כדי לבסס, אף לא לכאורה, את השתתפות העורר באירוע מושא האישום. זאת שכן ברור מפרטי חקירתו של א.כ. כי היה עייף ורצה לספק את חוקריו, ולמעשה עולה חשש כי א.כ. הזכיר את שמו של העורר בקשר עם האירוע מושא האישום מאחר שהתבקש לפני כן לזהותו בתמונה, ולהתייחס למשתתפים בהסעה, שהעורר נמנה עמם. בנוסף, נטען כי עד המדינה לא ציין את שמו כשמנה את המשתתפים באירוע, ואילו לגבי זיהויו בתמונה שצולמה כביכול בתום האירוע ומתעדת את גבם של מי שהשתתפו בו לכאורה, נטען כי אין לדעת היכן בדיוק התמונה צולמה. לבסוף טוען העורר כי בניגוד לקביעת בית משפט קמא בהחלטתו, מקריאת תמלולי חקירתו של העורר עולה כי הוא לא הכחיש את האפשרות שהגיע לתל אביב במועד האירוע, אלא רק את אפשרות השתתפותו באירוע מושא האישום. ביחס לאישומים הרביעי והחמישי נטען כי מאחר שהחשד כי העורר לקח בהם חלק מבוסס על עדות עד המדינה, שהינו שותף לעבירות, נדרשת ראיה מסייעת. כן נטען כי עד המדינה לא הזכיר את שמו של העורר אלא במהלך שחזור האירועים, שבמהלכו היה מבולבל. עוד נטען כי העורר לא הכחיש כי הוא נוהג להגיע למטרות בילוי, לאזור שבו התרחשו האירועים מושא האישומים, אך ביחס לאישום החמישי הוא טען כבר בפני בית משפט קמא כי כלל לא נכח באזור בעת האירוע, כפי שעולה מאיכון הטלפון שלו באזור רשפון. על כן טוען העורר כי בעוד שבית משפט קמא קבע כי עוצמת הראיות ביחס להשתתפותו באירועים מושא האישומים הרביעי והחמישי הינה נמוכה, המצב לאשורו הוא שאין בנמצא ראיות כלל.

10. בדיון לפני חזרה באת כוח העורר על עיקרי טענותיה בכתב הערר באשר לחולשת הראיות נגד העורר באשר להשתתפותו במעשי האלימות מושא האישומים נגדו. נטען כי לחולשת הראיות יש השלכה לשאלת המסוכנות המיוחסת לעורר, וכי עוצמת הראיות משליכה על העדר הצידוק בבחירת חלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני לעומת

מנגד, טען בא כוח המדינה כי העורר הוא אחד ממנהיגיו של הארגון הגזעני הקיצוני "לה-פמיליה", ששם לו למטרה לפעול באלימות ולפגוע בערבים ובאוהדי קבוצות כדורגל יריבות. הודגש כי בשלב ההחלטה על ראיות לכאורה אין בית המשפט מכריע במשקל ובמהימנות של הראיות, ועם זאת, נטען, כי הראיות נגד העורר, בכל שלושת האישומים, מבוססות היטב. לגבי האישום השלישי (רידינג) הוטעם כי מדובר היה במשחק שנועד להתקיים באותו יום בירושלים בין קבוצות בית"ר ירושלים להפועל תל אביב, כאשר האישום עוסק בהגעתם של העורר וחבריו - אוהדי בית"ר, חברי "לה-פמיליה" - לתל אביב במטרה להתעמת עם אוהדי הפועל תל אביב בטרם הגיעם למשחק בירושלים. הודגש כי הקטין שהפליל את העורר מכיר את העורר זה מכבר, ולכן מדובר בזיהוי בעל משקל. וכן כי העורר הכחיש תחילה ששהה בתל אביב בעת האירוע ורק משהוטחו בו האיכונים, הודה שהיה בתל אביב אך הכחיש השתתפות במעשי האלימות.

באשר לאישומים הרביעי והחמישי (אירועי "חופים"), צוין כי מדובר באירועים דומים שהתרחשו שבוע אחרי שבוע באותו מקום. העורר הופלל במפורש על ידי עד המדינה לא רק כמי שנכח במקום אלא גם כמי שהשתתף במעשי האלימות. כן צוין כי מתכתובות הווטסאפ של הקבוצה ניתן ללמוד רבות על האירועים, ועל מטרת הגעת העורר וחבריו למקום במטרה ברורה של התעמתות ואלימות ולא כדי לצפות במשחק. נטען כי התכתובות קושרות את העורר לאירועים אף שאינו נמנה בעצמו על קבוצת הווטסאפ. עוד נטען כי בית המשפט אכן קבע חולשה ראייתית מסוימת, עליה המדינה חולקת, לגבי אירועי חופים, אך זה היה הטעם לכך שבית המשפט הסתפק בפיקוח אלקטרוני ולא הורה על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח, ואין העורר זכאי "להנות פעמיים" מהחולשה הראייתית, והפעם כבסיס לבקשתו להמיר את המעצר בפיקוח אלקטרוני לשחרור בערובה (חלופת מעצר). ובאשר לשאלת המסוכנות, נטען כי אירוע רידינג, שהוא האישום החמור יותר, לא אירע במגרש כדורגל, ועל כן לא נכון למקם את מסוכנות העורר רק במגרשי כדורגל.

דיון והכרעה

11. לאחר עיון בהחלטת בית משפט קמא בכתב הערר ובטענות הצדדים, ולאחר בחינת חומר הראיות, הגעתי למסקנה כי דין הערר, על שני מרכיביו, להידחות.

12. עיקרו של הערר בענייננו הוא בשאלת קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר לגבי שלושת האישומים המיוחסים לו בכתב האישום. לענין זה הועלו על ידי באת כוחו של העורר טענות מטענות שונות, כמפורט לעיל, באשר לחולשת הראיות נגד העורר. לאחר עיון בחומר הראיות לא מצאתי כי יש בטענות העורר כדי לערער ממסקנת בית המשפט קמא בדבר קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר בנוגע לשלושת האישומים, אף כי לגבי האישומים הרביעי והחמישי קבע כי הראיות "אינן בעלות עוצמה גבוהה".

13. טענות העורר - כעולה בבירור מהפירוט לעיל - מתמקדות במשקל ובמהימנות עדויות עדי התביעה. כידוע, טענות לגבי מהימנות ומשקל הראיות המפלילות אין מקומן ככלל בשלב בחינת הראיות לצורך החלטה בשאלת מעצר עד לתום ההליכים. בשלב זה אין בית המשפט נדרש להכריע במשקלן או במהימנותן של הראיות נגד הנאשם, ובדיקת חומר הראיות מוגבלת לבחינת קיומו של "פוטנציאל ראייתי" בראיות הגולמיות לבסס סיכוי סביר לכך שעיבודן במהלך

המשפט יבסס תשתית ראייתית להוכחת אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (בש"פ 2780/16 קריספל נ' מדינת ישראל (14.4.2016); בש"פ 18/16 שמעון נ' מדינת ישראל (13.1.2016), להלן: ענין שמעון)).

14. נגד העורר קיימות כאמור עדויות מפלילות ישירות, של הקטין ושל עד המדינה, לצד עדויות נוספות וראיות תומכות, ובהן איכונים ותכתובות בקבוצת הווטסאפ. פירוט כל העדויות והראיות עמד בפני בית משפט קמא במסמך סיכום ראיות שהוגש על ידי התביעה, לצד הראיות עצמן, ובית משפט קמא קבע כאמור קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר בנוגע לשלושת האישומים. ולאחר שעיינתי גם אני בחומר הראיות לא מצאתי להתערב במסקנתו זו של בית המשפט.

15. באת כוח העורר השליכה יהבה על קביעת בית המשפט בדבר חולשה ראייתית. ואולם, ביחס לאישום השלישי (פרשת רידינג), שהוא האישום העיקרי והחמור ביותר, לא נקבעה כל הסתייגות על ידי בית משפט קמא לגבי קיומן של ראיות לכאורה, וגם לגבי אירועי "חופים" (אישומים 4-5), נקבע אך שהראיות "אינן בעלות עוצמה גבוהה". בצדק ציין בא כוח המדינה כי חולשה יחסית זו בראיות לגבי האישומים הרביעי והחמישי כבר נלקחה בחשבון בהחלטת בית המשפט, כאשר החליט להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני.

16. אוסיף לענין זה כי החלטת בית משפט קמא שלא לעצור את העורר מאחורי סורג ובריה עד לתום ההליכים נגדו, אינה מובנת מאליה כלל ועיקר. המסוכנות במעשים המיוחסים לעורר היא גבוהה ומובהקת, ובמיוחד כאשר היא מבוצעת במסגרת פעילותו האלימה היזומה של הארגון האלים והגזעני "לה-פמיליה", שהעורר נמנה עם מנהיגיו. אזכיר שבתסקיר המעצר בעניינו של העורר מצא שירות המבחן כי קיימים באישיותו "מאפיינים תוקפניים", כי פעילותו בארגון מהווה עבורו "אידיאולוגיה ודרך חיים". שירות המבחן העריך כי "קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות תוקפנית ופורצת גבולות" מצד העורר בהקשר למשחקי כדורגל ומפגשים חברתיים של חברי הארגון. בענין שמעון הנזכר לעיל, שעניינו היה במעצרו עד לתום ההליכים של העורר שם, שגם הוא נמנה על מנהיגי ארגון "לה-פמיליה" (והעומד לדין גם בפרשה הנוכחית בכתב אישום נפרד), בגין אישום באירוע אחר, ציינתי בין היתר -

"תופעת האלימות במגרשי הכדורגל היא תופעה מכוערת ומסוכנת. משחקי ספורט מקבצים יחדיו עשרות אלפי אוהדים, והתלהטות יצרים בנסיבות כאלה עלולה להוביל לאסונות המוניים, וכבר היו דברים מעולם. ההחרפה בתופעה של אלימות בספורט, עליה עמד בית משפט קמא - ואשר לה ביטויים שונים, מילוליים ופיזיים, לרבות ביטויים גזעניים - מחייבת מסר ברור והחלטי מצד כל גורמי אכיפת החוק, ובראשם בתי המשפט. מסר זה מן הראוי שימצא ביטוי, במקרים המתאימים, גם לענין מעצר חשודים ונאשמים" (שם בפסקה 11).

המקרה דנן חמור אף יותר, שכן אין עניינו אך באלימות במגרשי הספורט אלא בפעולות קבוצתיות אלימות יזומות נגד אוהדי קבוצות אחרות אף מחוץ למגרשים (ע"ע: אירוע רידינג).

17. בנסיבות אלה לא מצאתי כל עילה להתערב בהחלטת בית משפט קמא, לא לענין קביעת קיומן של ראיות לכאורה ואף לא לענין בקשת העורר להמיר את המעצר בפיקוח אלקטרוני בחלופת מעצר. כאמור, טענות העורר באשר לקשיים בראיות התביעה ייבחנו בהליך העיקרי, ומובן שככל שבמהלך שמיעת הראיות יחול כרסום מהותי בראיות, עפ"י המבחנים שנקבעו לענין זה בפסיקה, יוכל העורר לעתור לעיון מחדש בהחלטה בענין מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

ניתנה היום, י"ד בטבת התשע"ז (12.1.2017).

שׁוֹפֵט
